

Smittevernråd til dagligvarehandel og annen varehandel

Pr. 28.04.2020

	Merknad/kommentar
<p>Renhold-/vaskerutiner hos virksomheten</p> <p>Se egen sjekklister!</p> <p>Generelle råd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rengjør med såpe og vann før desinfisering. - Benytt såpe som er PH-nøytral (f.eks. Zalo er et godt alternativ PH 6,5). - Bytt rengjøringskluter ofte/benytt engangskluter. - Kluter må vaskes på minimum 60 grader etter bruk. - Unngå bøtte med rengjøringsvann som benyttes flere plasser. - Ved bruk av bøtte med rengjøringsvann med flere kluter, ikke dypp brukt klut! Legg brukte/skitne kluter i annen bøtte etter bruk. - Husk å vaske hendene før og etter bruk av hansker, samt skifte hansker underveis for å unngå å dra med smitte fra et område til et annet. - Husk at rengjøringsutstyret må rengjøres hver dag og mellom hver bruker. Se også til at utstyr er tilstrekkelig rent til å ikke bringe med smitte fra en del av butikken til en annen. - Loggliste for renhold for å holde kontroll på antall ganger. - Etterfylling av papir og såpe på toalettene, tømning av søppel. 	
<p>Risikovurdering og plan for håndtering</p> <p>Oppdater ordinært HMS-system med risikoanalyse og plan for håndtering av risiko. Viktige punkter å få med (ikke uttømmende liste):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvor mange kunder er det maksimalt plass til inne i butikken, uten at det går på bekostning av avstandsregler osv. Sett et konkret tall! - Hvordan sikre at det ikke kommer inn flere kunder enn dette. - Hvordan sikre trygge kø-løsninger i påvente av å komme inn i butikken. - Hvordan sikre god kundeflyt og unngå at kundene står tett inne i butikken. - Hvordan sikre trygge og friske ansatte (tilretteleggingstiltak, arbeide i team m.m.) <p>Hvis butikken er tilknyttet en bedriftshelsetjeneste kan de ofte være behjelpelig med risikoanalyse og lage en handlingsplan.</p>	

Andre smittebegrensende tiltak i butikk

Få kundene til å vaske/desinfisere hender både på vei inn og ut

Som et føre var prinsipp i en tid med økt smitterisiko oppfordres det til å tilrettelegge for at kunder kan utføre håndhygiene før de går inn i butikken og på vei ut etter handel. Det vil si håndvask med flytende såpe og tørkepapir, eller hånddesinfiserende middel.

Hjelp kundene til å holde avstand

Koronaviruset smitter i hovedsak gjennom dråpesmitte ved direkte kontakt med en smittet person. Det er derfor trolig større sannsynlighet for smitte ved at man står tett i kø enn ved at man berører det samme gjenstand og andre kontaktpunkter.

Helsemyndighetene anbefaler derfor å unngå tett kø i eller ved butikkene, og at man legger til rette for at kundene kan holde minst 1 meters avstand. Dette gjelder også ved ev. kø utenfor butikklokalet, hvis butikken er full.

Hyppig renhold av kontaktpunkter

Mattilsynet anbefaler også at særlig kantiner, serveringssteder og matbutikker styrker renholdet av hyppig berørte kontaktpunkter som dørhåndtak, disker, vogner/kurver, skuffer/luker, skjeer/klyper og bankterminaler. Se nærmere info i egen sjekklister for renhold.

Kunder skal gjennom informasjonsmateriell oppfordres til å ikke ta på varer de ikke skal kjøpe.

Begrensninger i varetilbudet?

Det er ikke behov for begrensninger i varetilbud i varehandelen, inkludert dagligvarebutikker, for å bidra til smittebegrensning. Pr. 17. mars 2020 er det ikke noe som tyder på at koronavirus smitter via mat og drikkevann. Næringsmiddelvirksomheter anbefales å følge de generelle hygienerådene.

[Se informasjon til næringsmiddelvirksomheter hos Mattilsynet](#)

Utlån av utstyr

Sportsforretninger og andre som tilbyr utleie av utstyr:

- Vask hender før og etter håndtering av utlånstutstyr.
- Tilbakelevert utstyr skal plasseres på egen plass for rengjøring. Se til at dette utstyret ikke kommer i kontakt med rent utstyr/rene arealer. La gjerne utstyret stå noen dager før videre håndtering, hvis mulig.
- Alt utstyr skal først vaskes med mild såpe for å rengjøre alle overflater, deretter desinfiseres.
- Utstyr som leveres inn, skal ikke lånes ut igjen samme dag.
- Alpinbriller, soveposer, telt og pulk skal ikke lånes ut.

Plakater/infomateriell

Kunder/gjester skal gjennom godt synlige plakater og merking få informasjon om:

- [Hosting og håndhygiene](#)

<ul style="list-style-type: none"> - Hold avstand (minst 1, helst 2 meter) - Unngå å ta på varer du ikke skal kjøpe - Kontaktløs betaling - Tydelig merking av hvor håndvask og antibac befinner seg. - Andre aktuelle råd og gjerne på flere språk ved behov: https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-og-informasjonsmaterieell 	
<p>Særlig om ansatte</p> <p>Opplæring Sørg for god opplæring i hygiene og at alle nye rutiner gjøres kjent for alle ansatte. Vær særlig oppmerksom ved bruk av ekstrahjelp, sesongansatte og unge arbeidstakere som ikke er godt kjent med virksomheten.</p> <p>Hyppig håndvask og ev. engangshansker</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalet må ikke håndtere mat uten å ha vasket hendene. - Personalet må ikke håndtere betaling og mat samtidig uten å ha vasket hender imellom. - Engangshansker kan benyttes ved håndtering av mat, men erstatter på ingen måte god håndhygiene. En skal alltid vaske hendene både før og etter hanskebruk, og bytte hansker etter utført oppgave. <p>Bruk av munnbind Det er ikke behov for at ansatte i butikk benytter munnbind/ansiktsmasker.</p> <p>Uniform Uniform skal vaskes daglig.</p> <p>Unngå å dele utstyr Ansatte bør unngå å dele utstyr uten å vaske det i mellom.</p> <p>Minst 1, helst 2 meters avstand Sørg for at ansatte bare trenger å oppholde seg nærmere enn 2 meter hverandre eller kunder i kortere tidsrom av gangen.</p> <p>Jobbe i team Vurdér om det er mulig at de ansatte jobber i faste team. Dersom det blir oppdaget smitte i et av teamene kan en risikere at alle i teamet må i karantene. De andre teamene kan vanligvis fortsette å jobbe som normalt. Slik unngår man å måtte stenge virksomheten pga. at alle ansatte er i karantene.</p> <p>Sykdomssymptomer blant ansatte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ansatte med luftveissymptomer skal ikke komme på jobb. - Ansatte som blir syke, særlig med feber eller luftveissymptomer, skal holde seg hjemme. Bestemmelser om 	

karantene eller isolasjon ved mistanke om Covid-19 avklares med lege.

- Ved bekreftet smitte hos ansatt som har vært på jobb i dagligvarebutikk skal som hovedregel karanteneregelverket følges.
- Er det lite trolig at symptomene skyldes Covid-19, kan den ansatte returnere til jobb etter ett døgn symptomfri. Ansatte med kjent pollenallergi kan være på jobb, men bør være godt kjent med egen symptomer og ta de medisiner som er forskrevet av lege.

[Se regler om karantene, isolasjon mv på Lovdata](#)

[Se regler om karantene på regjeringen.no](#)

En smittet ansatt utløser ikke noe intensivt/endret behov for rengjøring av butikken. Det holder med vanlige rengjøringsmidler og vanlig rengjøring i tråd med allerede innført ekstra rengjøring av hyppige kontaktpunkter som følge av Covid-19.